

AYDIN TİCARET BORSASI

AYDIN COMMODITY EXCHANGE

OCAK 2025

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

Ata Mahallesi 738 Sokak No:2 09010 AYDIN

Tel: +90 256 211 50 00 +90 256 211 61 45

Faks: +90 256 211 63 15

www.aydinticaretborsasi.org.tr

info@aydinticaretborsasi.org.tr

Hazırlayan

Cansu KARABULUT

Teknik Destek Bölüm Yöneticisi

İçindekiler

DÖNEMSEL GAYRİSAFİ YURT İÇİ HASILA, II. ÇEYREK: TEMMUZ- EYLÜL, 2024	3
CARİ AÇIK.....	5
TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ, ARALIK 2024	6
YURT İÇİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ, ARALIK 2024	8
İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ, EKİM 2024	11
DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ, KASIM 2024	13
TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ, ARALIK 2024.....	17
TARIM ÜRÜNLERİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ, ARALIK 2024	18

DÖNEMSEL GAYRİSAFİ YURT İÇİ HASILA, II. ÇEYREK: TEMMUZ- EYLÜL, 2024

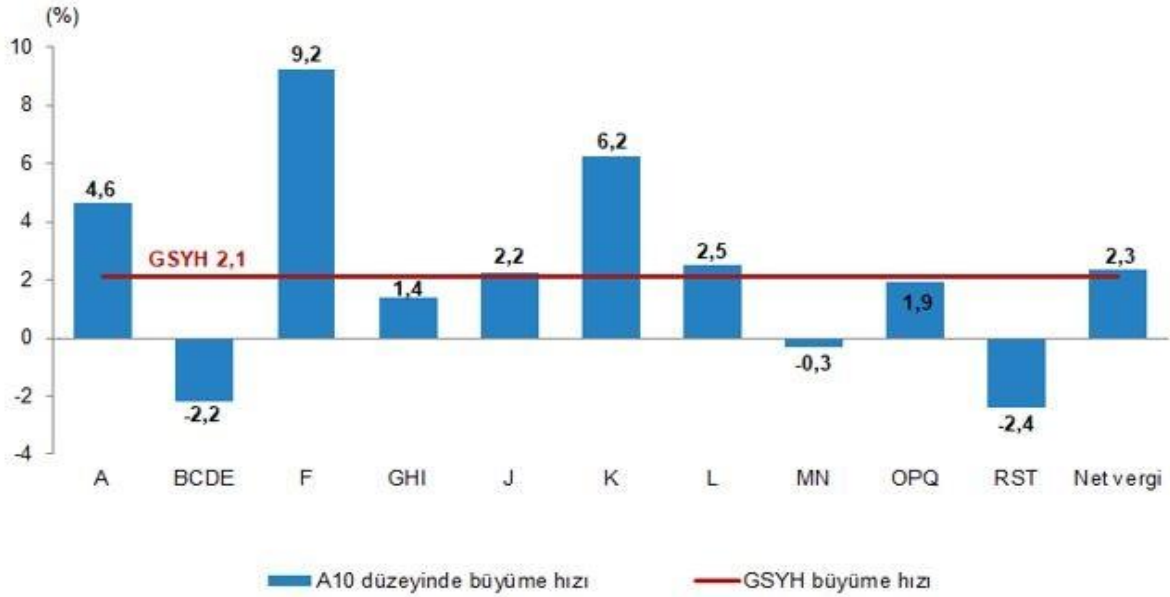
Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) 2024 yılı üçüncü çeyreğinde %2,1 arttı

GSYH 2024 yılı üçüncü çeyrek ilk tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %2,1 arttı.

İnşaat sektörü 2024 yılı üçüncü çeyreğinde %9,2 arttı

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2024 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; inşaat %9,2, finans ve sigorta faaliyetleri %6,2, tarım sektörü %4,6, gayrimenkul faaliyetleri %2,5, ürün üzerindeki vergiler eksi sübvansiyonlar %2,3, bilgi ve iletişim faaliyetleri %2,2, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %1,9 ve hizmetler %1,4 arttı. Diğer hizmet faaliyetleri %2,4, sanayi sektörü %2,2, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri ise %0,3 azaldı.

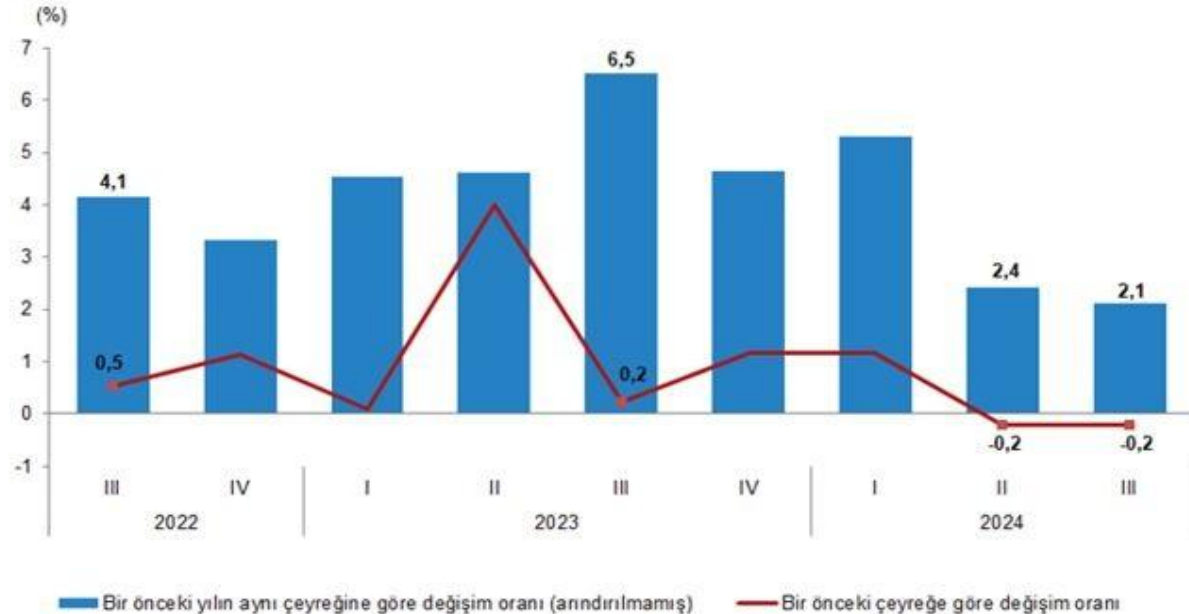
GSYH, iktisadi faaliyet kollarına göre A10(1) düzeyinde büyüme hızları, III. Çeyrek: Temmuz- Eylül, 2024

(1) A-Tarım, ormancılık ve balıkçılık, BCDE-Sanayi, F-İnşaat, GHI- Hizmetler, J-Bilgi ve iletişim, K-Finans ve sigorta faaliyetleri, L-Gayrimenkul faaliyetleri, MN- Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri, OPQ- Kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, RST- Diğer hizmet faaliyetleri.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre %0,2 azaldı. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, 2024 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %1,9 arttı.

GSYH büyüme hızları, III. Çeyrek: Temmuz - Eylül, 2024

GSYH 2024 yılının üçüncü çeyreğinde cari fiyatlarla 11 trilyon 893 milyar 252 milyon TL oldu

Üretim yöntemiyle Gayrisafi Yurt İçi Hasıla tahmini, 2024 yılının üçüncü çeyreğinde cari fiyatlarla bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %53,3 artarak 11 trilyon 893 milyar 252 milyon TL oldu. GSYH'nin üçüncü çeyrek değeri cari fiyatlarla ABD doları bazında 357 milyar 989 milyon olarak gerçekleşti.

GSYH sonuçları, III. Çeyrek: Temmuz - Eylül, 2024

Yıl	Çeyrek	GSYH			
		Cari fiyatlarla (Milyon TL)	Cari fiyatlarla (Milyon \$)	Zincirlenmiş hacim endeksi	Değişim oranı (%)
2022	Yıllık	15 011 776	905 814	210,9	5,5
	I	2 519 789	181 490	188,9	7,8
	II	3 424 870	219 885	201,6	7,6
	III	4 273 138	242 416	223,8	4,1
	IV	4 794 179	282 243	231,2	3,3
2023	Yıllık	26 545 722	1 130 009	221,6	5,1
	I	4 687 492	248 416	195,3	4,5
	II	5 571 440	274 908	210,9	4,8
	III	7 759 106	298 760	238,4	6,5
	IV	8 527 683	307 925	241,9	4,8
2024	I ^(r)	8 858 428	288 751	205,7	5,3
	II ^(r)	9 925 986	307 407	216,0	2,4
	III ^(r)	11 893 252	357 989	243,4	2,1

(r) İlgili çeyreklerde revizyon yapılmıştır.

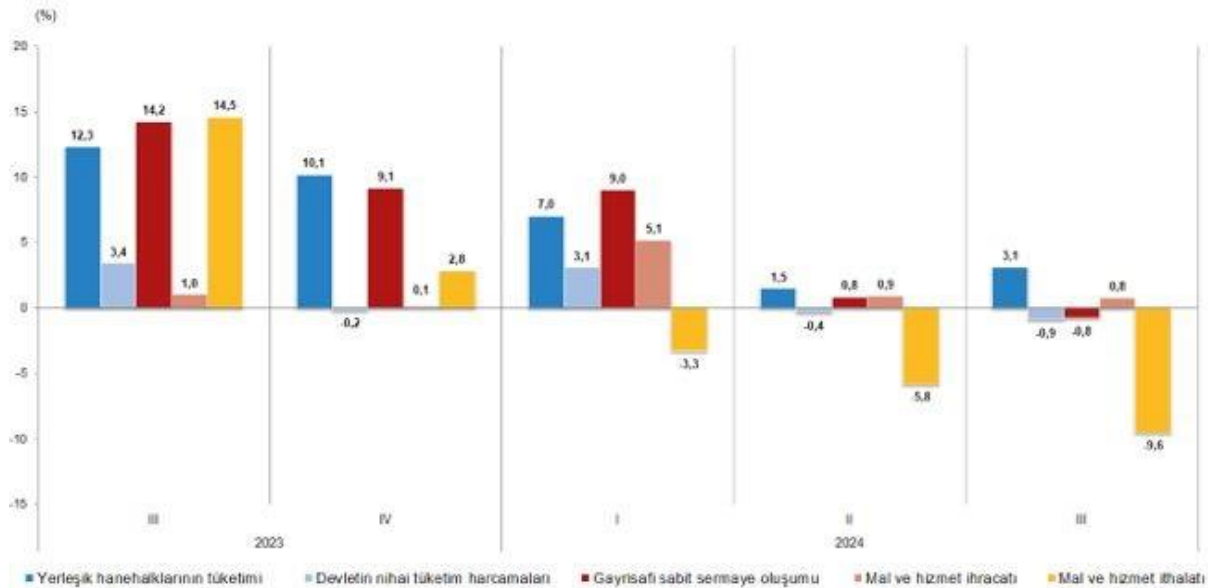
Hanehalkı nihai tüketim harcamaları 2024 yılının üçüncü çeyreğinde %3,1 arttı

Yerleşik hanehalklarının nihai tüketim harcamaları 2024 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak %3,1 arttı. Devletin nihai tüketim harcamaları %0,9, gayrisafi sabit sermaye oluşumu ise %0,8 azaldı.

Mal ve hizmet ihracatı 2024 yılı üçüncü çeyreğinde %0,8 artarken ithalatı %9,6 azaldı

Mal ve hizmet ihracatı, 2024 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak %0,8 artarken ithalatı %9,6 azaldı.

Harcama yöntemiyle GSYH bileşenlerinin büyüme hızları, III. Çeyrek: Temmuz - Eylül, 2024

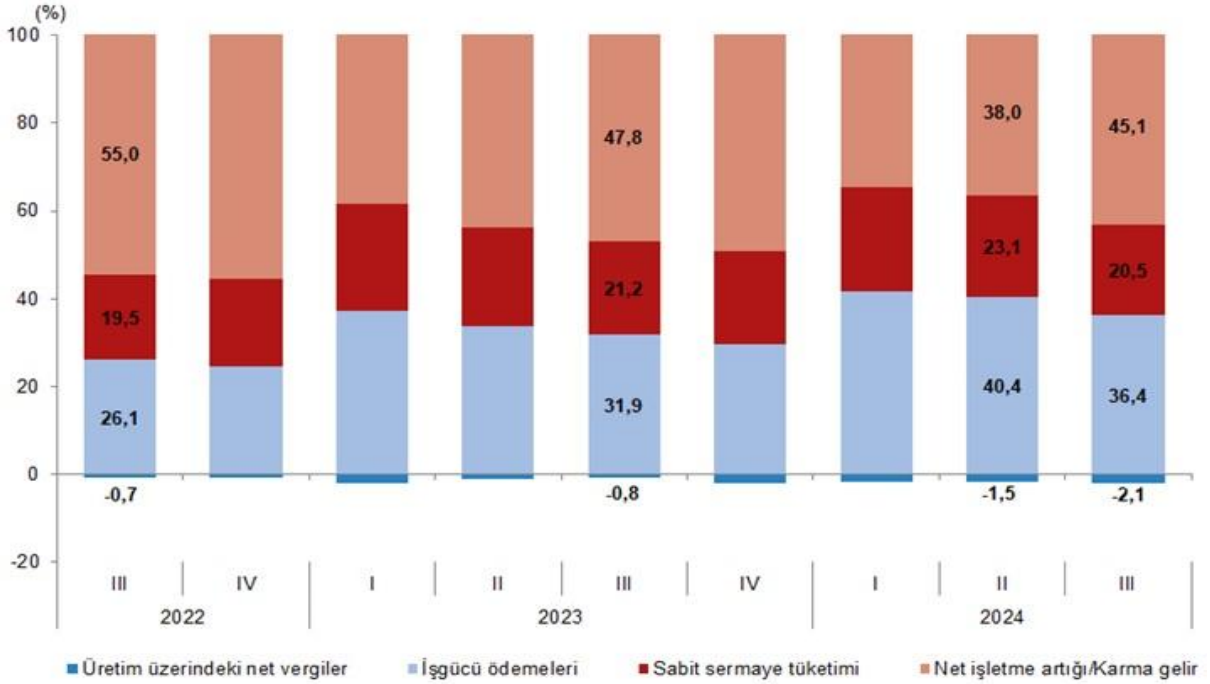
İşgücü ödemeleri 2024 yılı üçüncü çeyreğinde %76,3 arttı

İşgücü ödemeleri, 2024 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %76,3 arttı. Net işletme artışı/karma gelir %45,7 arttı.

İşgücü ödemelerinin Gayrisafi Katma Değer içerisindeki payı %36,4 oldu

İşgücü ödemelerinin cari fiyatlarla Gayrisafi Katma Değer içerisindeki payı geçen yılın üçüncü çeyreğinde %31,9 iken, bu oran 2024 yılında %36,4 oldu. Net işletme artışı/karma gelirin payı ise %47,8 iken %45,1 oldu.

Gelir yöntemiyle GSYH bileşenlerinin Gayrisafi Katma Değer içerisindeki payları, III. Çeyrek: Temmuz - Eylül, 2024

CARİ AÇIK

Kasım ayında cari işlemler hesabı 2.871 milyon ABD doları açık kaydetmiştir. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 3.443 milyon ABD doları fazla vermiştir. Ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 5.235 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Yıllıklandırılmış verilere göre, Kasım ayında cari açık 7,4 milyar ABD doları olurken, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret dengesi de 54,6 milyar ABD doları açık vermiştir. Aynı dönemde hizmetler dengesi ile ikincil gelir dengesi sırasıyla 60,9 milyar ABD doları ve 565 milyon ABD doları fazla verirken, birincil gelir dengesi 14,3 milyar ABD doları açık vermiştir.

Hizmetler dengesi kaynaklı net girişler bu ay 3.725 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu kalem altında taşımacılık hizmetleri ve seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler sırasıyla 1.338 milyon ABD doları ve 2.630 milyon ABD doları olmuştur. Birincil gelir dengesi kalemi ise 1.442 milyon ABD doları net çıkış kaydetmiştir.

2024 yılı Kasım ayı yıllıklandırılmış cari açığın finansmanına net doğrudan yatırımlar 4,2 milyar ABD doları, net portföy yatırımları 14,1 milyar ABD doları ve krediler 24,6 milyar ABD doları katkı verirken; net efektif ve mevduatlar 8,0 milyar ABD doları, ticari krediler 4,9 milyar ABD doları negatif yönlü etki etmiştir. Merkez Bankası net rezerv artışı 4,0 milyar ABD doları olmuştur.

Kasım ayında doğrudan yatırımlar kaynaklı net girişler 582 milyon ABD doları olarak kaydedilmiştir. Yurt dışı yerleşiklerin Türkiye'ye toplam doğrudan yatırımları 1.139 milyon ABD doları artarken, yurt içi yerleşiklerin yurt dışındaki doğrudan yatırımları 557 milyon ABD doları artmıştır.

Gayrimenkul yatırımları incelendiğinde, yurt içi yerleşiklerin yurt dışında 196 milyon ABD doları gayrimenkul alımı ve yurt dışı yerleşiklerin ise Türkiye'de 194 milyon ABD doları net gayrimenkul alımı yaptığı görülmektedir.

Yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 39 milyon ABD doları ve DİBS piyasasında 1.645 milyon ABD doları net alış yaptığı görülmektedir. Yurt dışındaki tahvil ihraçlarıyla ilgili olarak;

Genel Hükümet 402 milyon ABD doları net geri ödeme gerçekleştirmişken, bankalar ve diğer sektörler sırasıyla 585 milyon ABD doları ve 430 milyon ABD doları net borçlanma gerçekleştirmiştir.

Yurt dışından kredi kullanımlarında bu ay diğer sektörler 146 milyon ABD doları net geri ödeme gerçekleştirmişken, bankalar ve Genel Hükümet sırasıyla 3.226 milyon ABD doları ve 174 milyon ABD doları net kullanım gerçekleştirmiştir.

Bankaların kredi kullanımlarındaki artış, 2.389 milyon ABD doları tutarındaki kısa vadeli kredilerden ve 837 milyon ABD doları tutarındaki uzun vadeli kredilerden kaynaklanmıştır. Diğer yatırımlar altında, yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatları, yabancı para cinsinden 736 milyon ABD doları net artış ve Türk lirası cinsinden 476 milyon ABD doları net azalış olmak üzere toplam 260 milyon ABD doları net artış kaydetmiştir.

TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ, ARALIK 2024

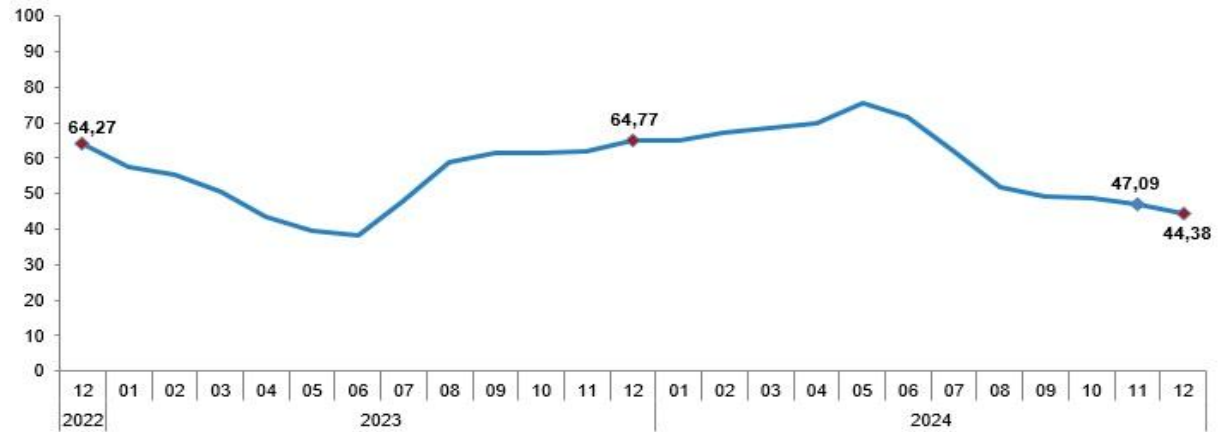
Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık %44,38, aylık %1,03 arttı

TÜFE'deki (2003=100) değişim 2024 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre %1,03, bir önceki yılın Aralık ayına göre %44,38, bir önceki yılın aynı ayına göre %44,38 ve on iki aylık ortalamalara göre %58,51 olarak gerçekleşti.

TÜFE değişim oranları (%), Aralık 2024

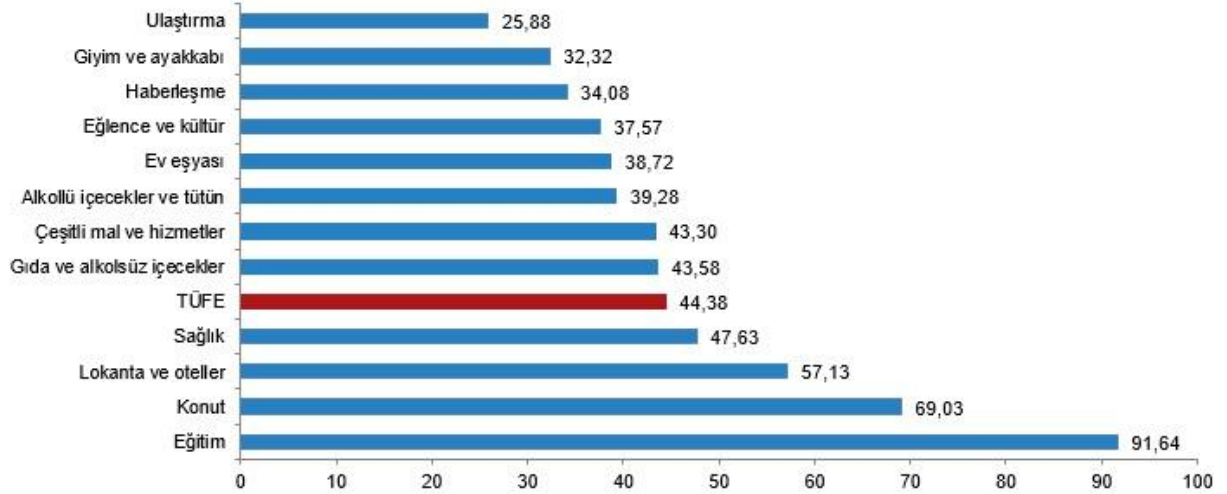
	Aralık 2024	Aralık 2023	Aralık 2022
Bir önceki aya göre değişim oranı	1,03	2,93	1,18
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	44,38	64,77	64,27
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	44,38	64,77	64,27
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	58,51	53,86	72,31

TÜFE yıllık değişim oranları (%), Aralık 2024

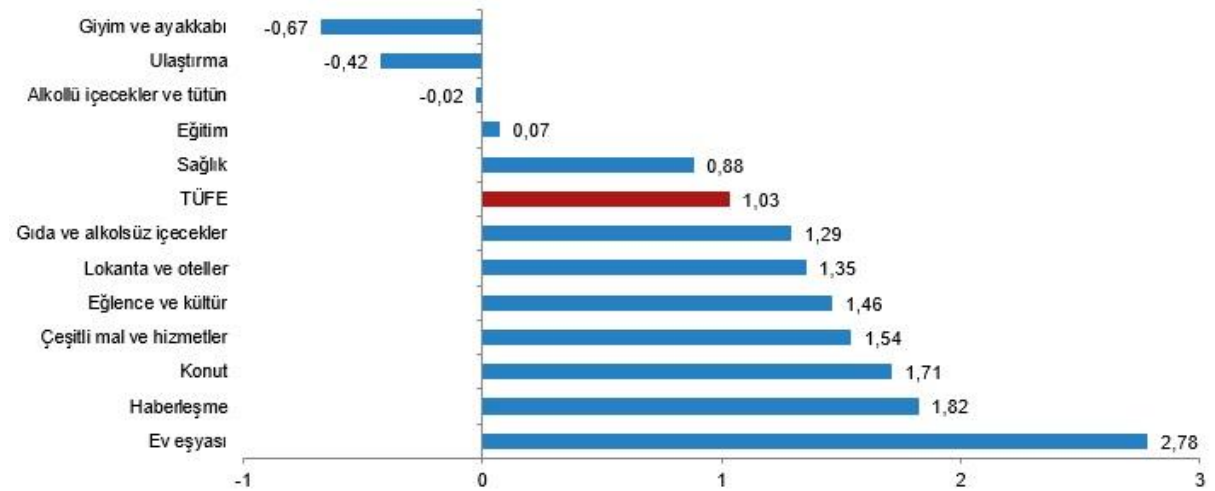
Bir önceki yılın aynı ayına göre en az artış gösteren ana grup %25,88 ile ulaştırma oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın en yüksek olduğu ana grup ise %91,64 ile eğitim oldu.

TÜFE ana harcama gruplarına göre yıllık değişim oranları (%), Aralık 2024

Ana harcama grupları itibarıyla 2024 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre en çok azalan ana grup %-0,67 ile giyim ve ayakkabı oldu. Buna karşılık, 2024 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre artışın en yüksek olduğu ana grup ise %2,78 ile ev eşyası oldu (ana harcama gruplarına göre endeksler, ağırlıklar ve değişim oranları Ek Tablo-1'dedir).

TÜFE ana harcama gruplarına göre aylık değişim oranları (%), Aralık 2024

Endekste kapsanan 143 temel başlıktan (Amaca Göre Bireysel Tüketim Sınıflaması-COICOP 5'li Düzey) 2024 yılı Aralık ayı itibarıyla, 19 temel başlığın endeksinde düşüş gerçekleşirken, 12 temel başlığın endeksinde değişim olmadı. 112 temel başlığın endeksinde ise artış gerçekleşti.

Özel kapsamlı TÜFE göstergesi (B) yıllık %43,94, aylık %1,17 oldu

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'deki değişim, 2024 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre %1,17, bir önceki yılın Aralık ayına göre %43,94, bir önceki yılın aynı ayına göre %43,94 ve on iki aylık ortalamalara göre %58,37 olarak gerçekleşti.

Özel kapsamlı TÜFE göstergeleri ve değişim oranları (%), Aralık 2024

Grup	Kapsam	Değişim oranı (%)				Endeks
		Bir önceki aya göre	Bir önceki yılın Aralık ayına göre	Bir önceki yılın aynı ayına göre	On iki aylık ortalamalara göre	
A	Mevsimlik ürünler hariç TÜFE	1,32	44,04	44,04	59,57	2 870,84
B	İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE	1,17	43,94	43,94	58,37	2 299,63
C	Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç TÜFE	1,06	45,34	45,34	59,83	2 116,73
D	İşlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri hariç TÜFE	1,10	43,79	43,79	57,93	2 406,16
E	Alkollü içecekler ve tütün hariç TÜFE	1,07	44,58	44,58	58,51	2 618,84
F	Yönetilen-yönlendirilen fiyatlar hariç TÜFE	1,14	44,06	44,06	58,59	2 729,25

YURT İÇİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ, ARALIK 2024

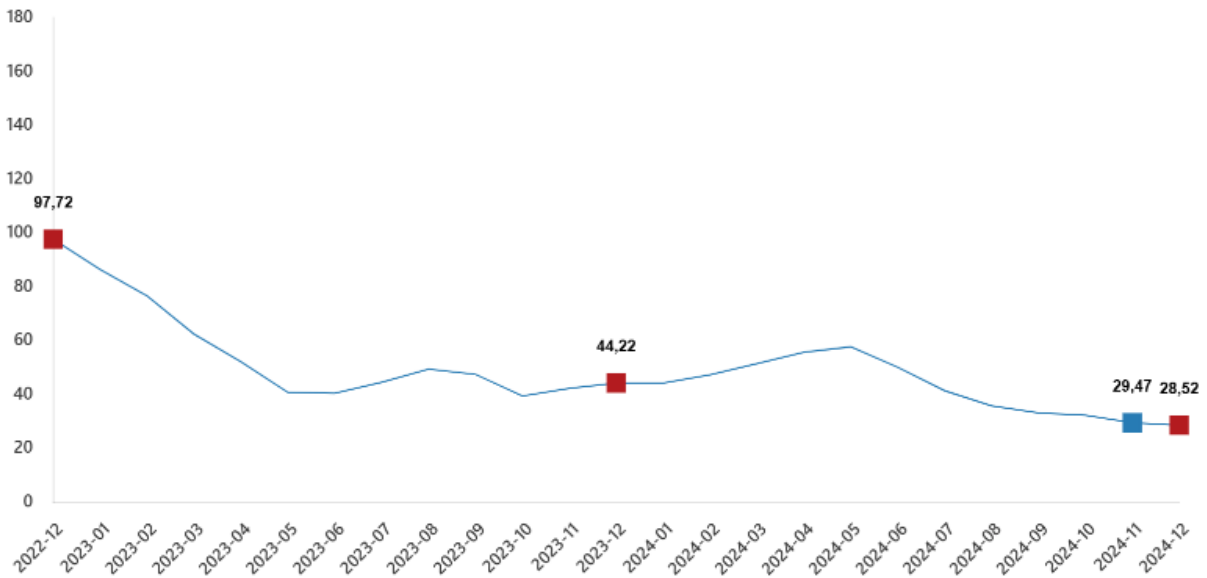
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %28,52 arttı, aylık %0,40 arttı

Yİ-ÜFE (2003=100) 2024 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre %0,40 artış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %28,52 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %28,52 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %41,10 artış gösterdi.

Yİ-ÜFE değişim oranları(%), Aralık 2024

	Aralık 2024	Aralık 2023	Aralık 2022
Bir önceki aya göre değişim oranı	0,40	1,14	-0,24
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	28,52	44,22	97,72
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	28,52	44,22	97,72
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	41,10	49,93	128,47

Yİ-ÜFE yıllık değişim oranı(%), Aralık 2024

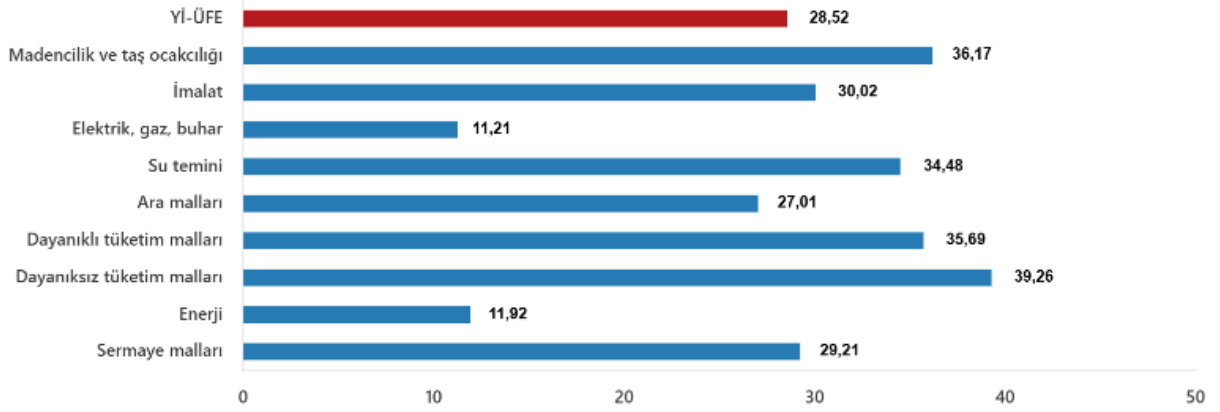

Yİ-ÜFE imalat ürünlerinde yıllık %30,02 arttı

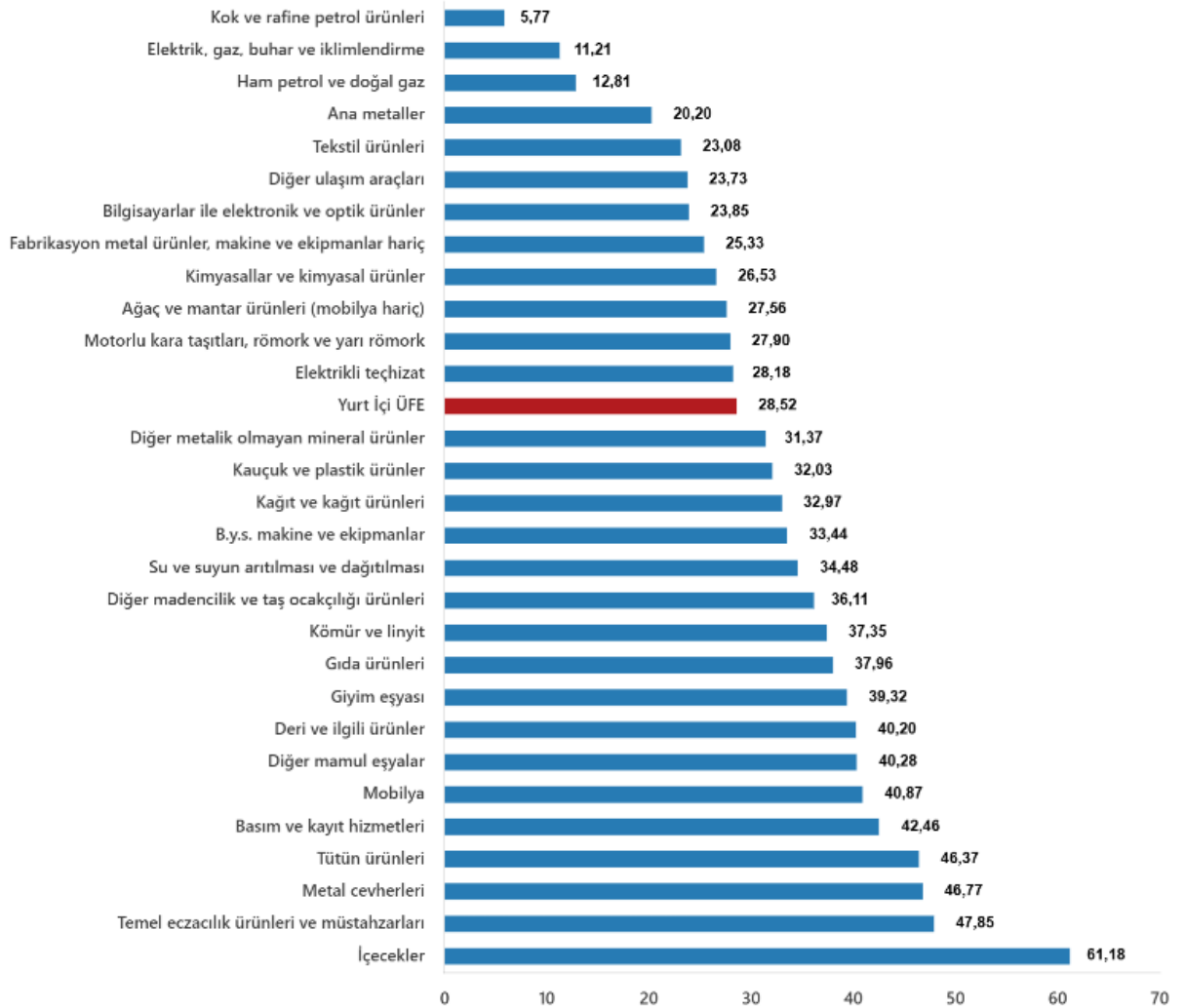
Sanayinin dört sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %36,17 artış, imalat %30,02 artış, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %11,21 artış ve su temininde %34,48 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara mallarında %27,01 artış, dayanıklı tüketim mallarında %35,69 artış, dayanıksız tüketim mallarında %39,26 artış, enerjide %11,92 artış ve sermaye mallarında %29,21 artış olarak gerçekleşti.

Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Aralık 2024

Sektörlere göre Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Aralık 2024

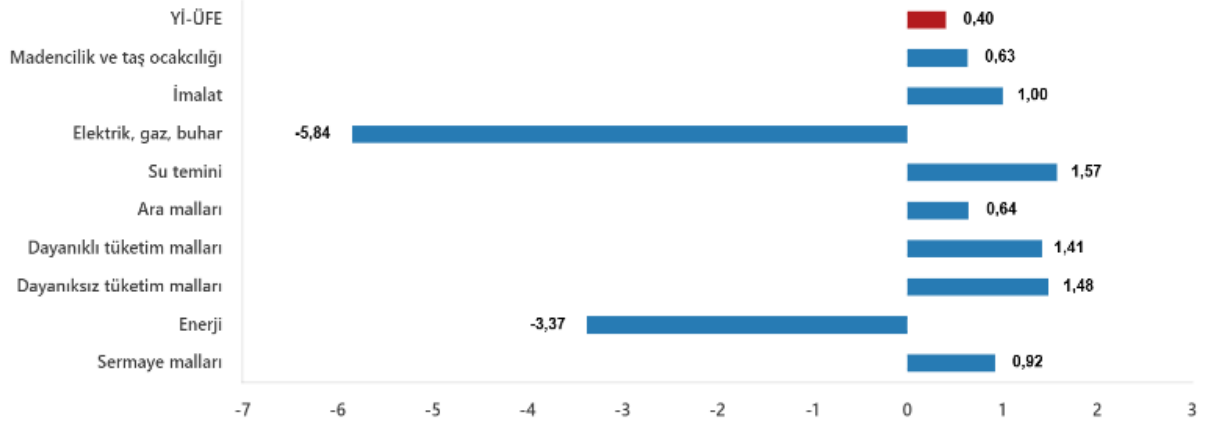

Yİ-ÜFE imalat ürünlerinde aylık %1,0 arttı

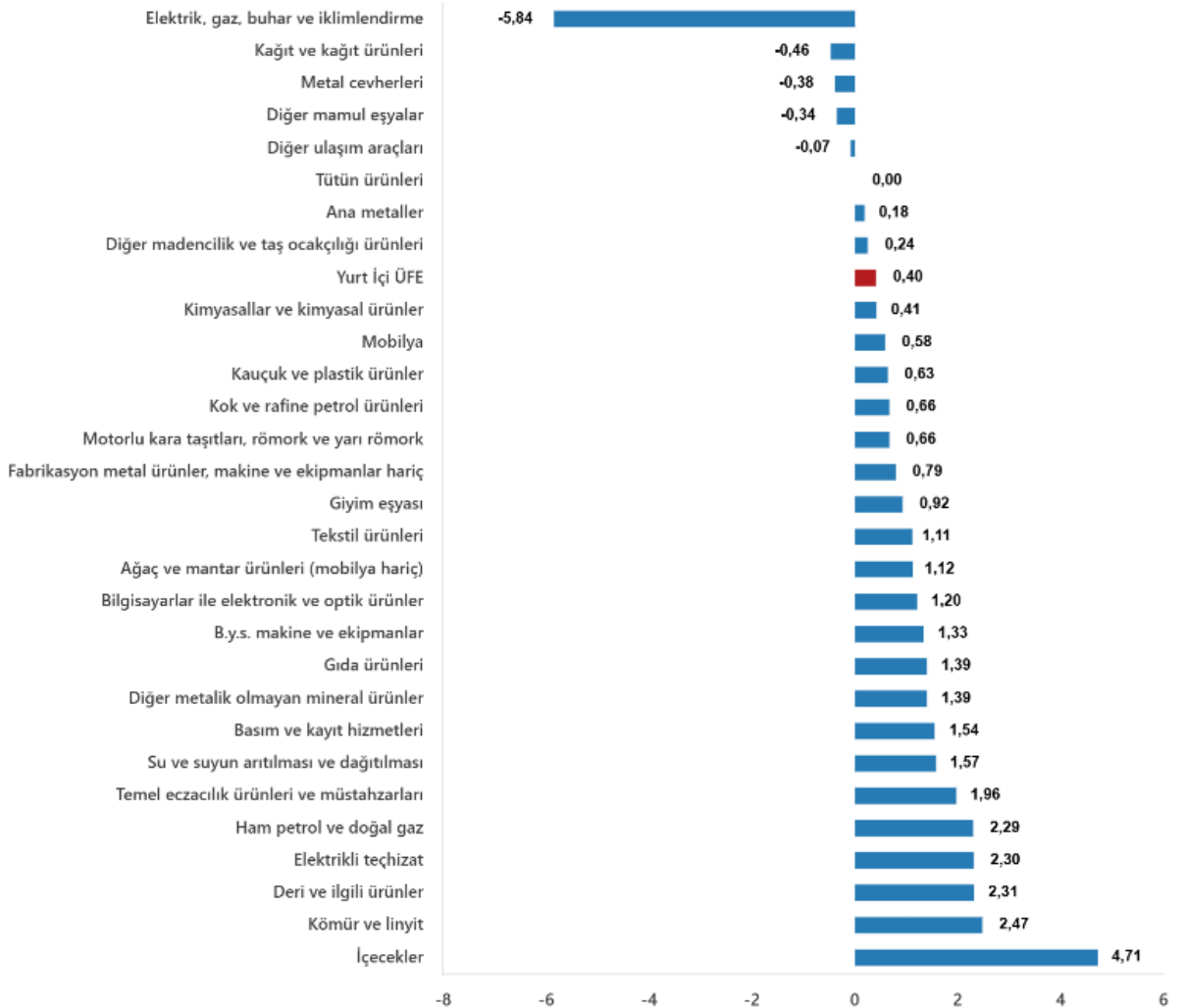
Sanayinin dört sektörünün aylık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %0,63 artış, imalatla %1,0 artış, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %5,84 azalış ve su temininde %1,57 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının aylık değişimleri; ara mallarında %0,64 artış, dayanıklı tüketim mallarında %1,41 artış, dayanıksız tüketim mallarında %1,48 artış, enerjide %3,37 azalış ve sermaye mallarında %0,92 artış olarak gerçekleşti.

Yİ-ÜFE aylık değişim oranları (%), Aralık 2024

Sektörlere göre Yİ-ÜFE aylık değişim oranları (%), Aralık 2024

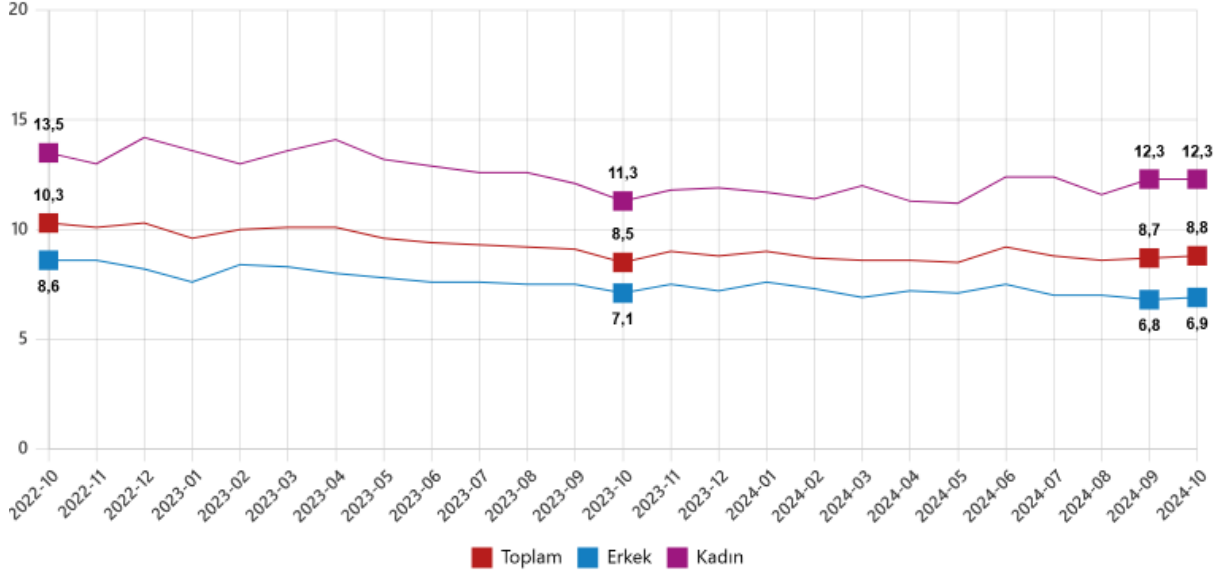

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ, EKİM 2024

Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %8,8 seviyesinde gerçekleşti

Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2024 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 61 bin kişi artarak 3 milyon 175 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,1 puan artarak %8,8 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde %6,9 iken kadınlarda %12,3 olarak tahmin edildi.

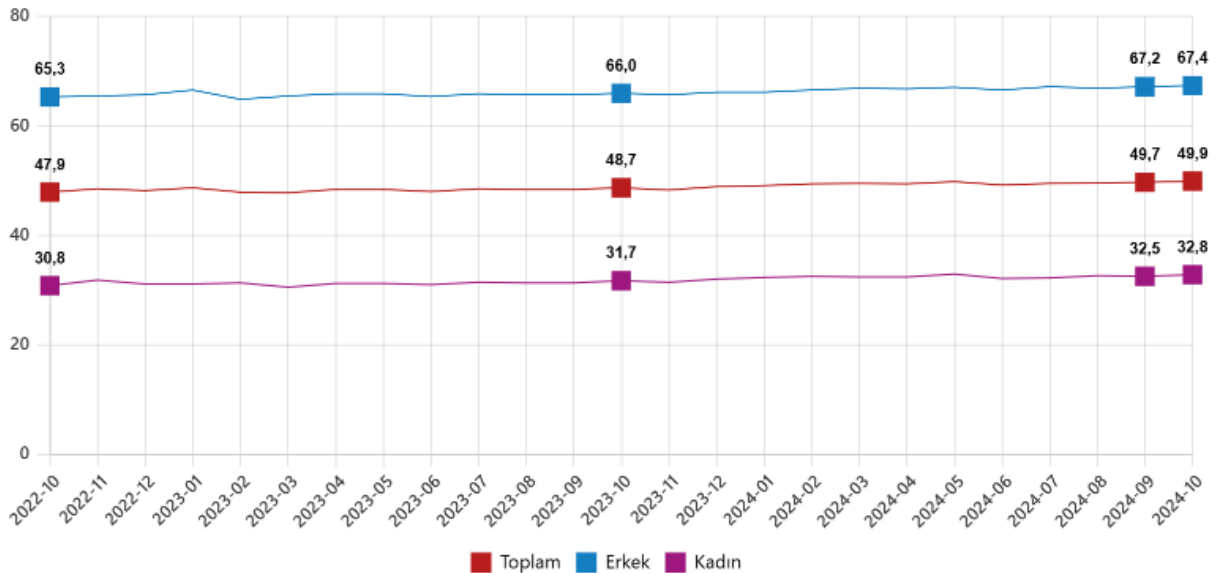
Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı, Ekim 2022 - Ekim 2024 (%)

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı %49,9 oldu

İstihdam edilenlerin sayısı 2024 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 156 bin kişi artarak 32 milyon 970 bin kişi, istihdam oranı ise 0,2 puan artarak %49,9 oldu. Bu oran erkeklerde %67,4 iken kadınlarda %32,8 olarak gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı, Ekim 2022 - Ekim 2024 (%)

Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı %54,7 olarak gerçekleşti

İşgücü 2024 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 219 bin kişi artarak 36 milyon 146 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,3 puan artarak %54,7 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %72,4 iken kadınlarda %37,4 oldu.

Genç nüfusta mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %16,6 oldu

15-24 grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,3 puan azalarak %16,6 oldu. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde %12,6, kadınlarda ise %23,9 olarak tahmin edildi.

Mevsim etkisinden arındırılmış temel işgücü göstergeleri, 15+ yaş, Ekim 2024

	Ekim 2024			Bir önceki ay			Bir önceki aya göre fark		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
(Bin kişi)									
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	66 051	32 683	33 368	66 016	32 666	33 350	35	17	18
İşgücü	36 146	23 659	12 487	35 927	23 560	12 367	219	99	120
İstihdam	32 970	22 016	10 954	32 814	21 963	10 850	156	53	104
İşsiz	3 175	1 643	1 533	3 114	1 597	1 517	61	46	16
İşgücüne dahil olmayanlar	29 905	9 024	20 881	30 088	9 106	20 982	- 183	-82	- 101
(%)									
İşgücüne katılma oranı	54,7	72,4	37,4	54,4	72,1	37,1	0,3	0,3	0,3
İstihdam oranı	49,9	67,4	32,8	49,7	67,2	32,5	0,2	0,2	0,3
İşsizlik oranı	8,8	6,9	12,3	8,7	6,8	12,3	0,1	0,1	0,0
Genç nüfusta işsizlik oranı (15-24 yaş)	16,6	12,6	23,9	16,9	13,3	23,9	-0,3	-0,7	0,0

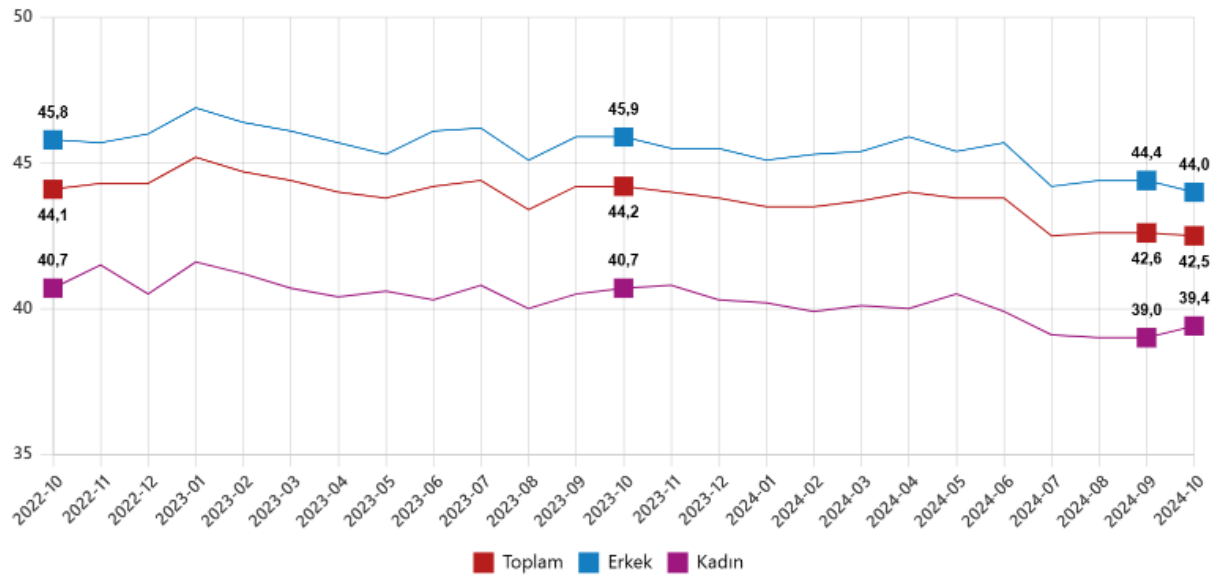
Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Mevsimsel etkilerden arındırma yöntemi gereği geçmiş aylara ilişkin tahminler revize edilerek yayımlanmaktadır.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 42,5 saat oldu

İstihdam edilenlerden referans döneminde işbaşında olanların, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 2024 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 0,1 saat azalarak 42,5 saat olarak gerçekleşti.

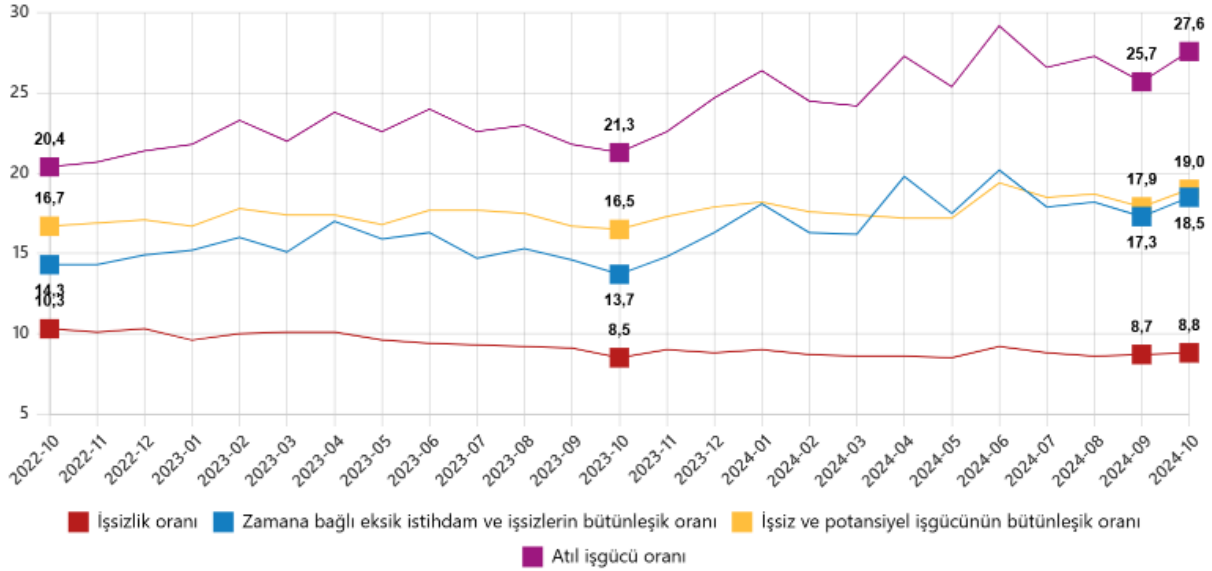
Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi, Ekim 2022 - Ekim 2024 (Saat)

Mevsim etkisinden arındırılmış atıl işgücü oranı %27,6 oldu

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2024 yılı Ekim ayında bir önceki aya göre 1,9 puan artarak %27,6 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı %18,5 iken işsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı %19,0 olarak tahmin edildi.

Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne ilişkin tamamlayıcı göstergeler, Ekim 2022 - Ekim 2024 (%)

DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ, KASIM 2024

Kasım ayında genel ticaret sistemine göre ihracat %3,1 azaldı, ithalat %2,7 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2024 yılı Kasım ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %3,1 azalarak 22 milyar 289 milyon dolar, ithalat %2,7 artarak 29 milyar 748 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak-Kasım döneminde ihracat %2,5 arttı, ithalat %6,3 azaldı

Genel ticaret sistemine göre ihracat 2024 yılı Ocak-Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,5 artarak 238 milyar 462 milyon dolar, ithalat %6,3 azalarak 311 milyar 798 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Aylara göre dış ticaret, Kasım 2024

		(Milyon ABD \$)					
Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi	
		Değişim		Değişim		Değişim	
		Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)
Ocak- Kasım	2023	232 669		332 909		- 100 240	69,9
	2024	238 462	2,5	311 798	-6,3	- 73 336	-26,8
Kasım	2023	23 001		28 974		- 5 973	79,4
	2024	22 289	-3,1	29 748	2,7	- 7 459	74,9

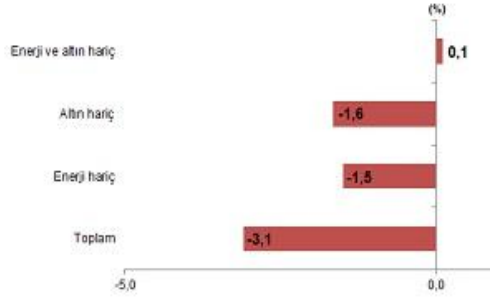
Kasım ayında enerji ürünleri ve altın hariç ihracat %0,1, ithalat %1,0 arttı

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ihracat, 2024 Kasım ayında %0,1 artarak 20 milyar 764 milyon dolardan, 20 milyar 788 milyon dolara yükseldi.

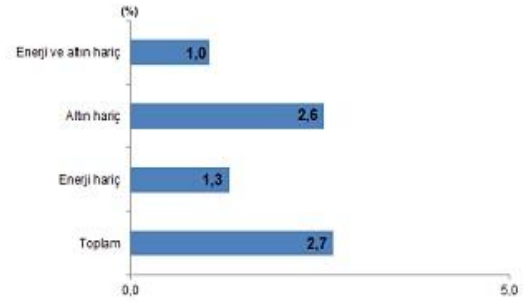
Kasım ayında enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ithalat %1,0 artarak 21 milyar 708 milyon dolardan, 21 milyar 933 milyon dolara yükseldi. Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın

hariç dış ticaret açığı Kasım ayında 1 milyar 145 milyon dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret hacmi %0,6 artarak 42 milyar 720 milyon dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu ayda enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı %94,8 oldu.

İhracat gelişim hızı, Kasım 2024

İthalat gelişim hızı, Kasım 2024

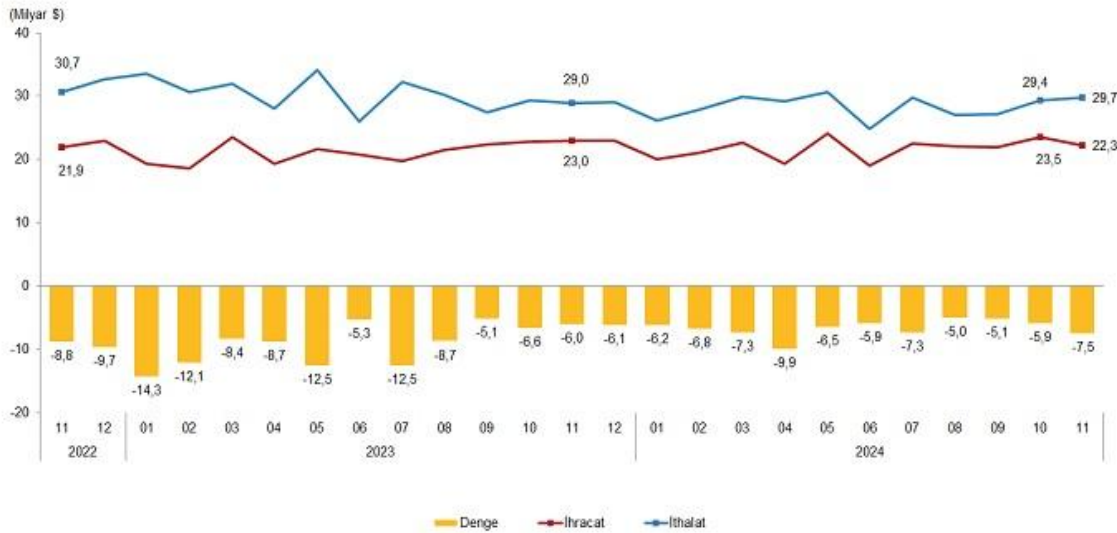
Dış ticaret açığı Kasım ayında %24,9 arttı

Kasım ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %24,9 artarak 5 milyar 973 milyon dolardan, 7 milyar 459 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 Kasım ayında %79,4 iken, 2024 Kasım ayında %74,9'a geriledi.

Dış ticaret açığı Ocak-Kasım döneminde %26,8 azaldı

Ocak-Kasım döneminde dış ticaret açığı %26,8 azalarak 100 milyar 240 milyon dolardan, 73 milyar 336 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 Ocak-Kasım döneminde %69,9 iken, 2024 yılının aynı döneminde %76,5'e yükseldi.

İhracat, ithalat ve dış ticaret dengesi, Kasım 2024

Kasım ayında imalat sanayinin toplam ihracattaki payı %93,7 oldu

Ekonomik faaliyetlere göre ihracatta, 2024 Kasım ayında imalat sanayinin payı %93,7, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %4,3, madencilik ve taşocaklığı sektörünün payı %1,4 oldu.

Ocak-Kasım döneminde ekonomik faaliyetlere göre ihracatta imalat sanayinin payı %94,2, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %3,6, madencilik ve taşocaklığı sektörünün payı %1,7 oldu.

Kasım ayında ara mallarının toplam ithalattaki payı %68,5 oldu

Geniş ekonomik gruplar sınıflamasına göre ithalatta, 2024 Kasım ayında ara mallarının payı %68,5, sermaye mallarının payı %13,9 ve tüketim mallarının payı %17,3 oldu

İthalatta, 2024 Ocak-Kasım döneminde ara mallarının payı %69,3, sermaye mallarının payı %14,8 ve tüketim mallarının payı %15,7 oldu.

Sektörlere göre dış ticaret, Kasım 2024

(Milyon ABD \$)

Sektörler	Kasım					Ocak- Kasım				
	2023		2024		Değişim (%)	2023		2024		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
ISIC Rev.4	İhracat (FOB)									
Toplam	23 001	100,0	22 289	100,0	-3,1	232 669	100,0	238 462	100,0	2,5
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	1 104	4,8	962	4,3	-12,9	8 487	3,6	8 542	3,6	0,6
Madencilik ve taşımacılık	310	1,3	323	1,4	4,0	3 454	1,5	4 129	1,7	19,6
İmalat	21 471	93,3	20 875	93,7	-2,8	219 560	94,4	224 589	94,2	2,3
Diğer	116	0,5	130	0,6	12,4	1 169	0,5	1 203	0,5	2,9
BEC	İthalat (CIF)									
Toplam	28 974	100,0	29 748	100,0	2,7	332 909	100,0	311 798	100,0	-6,3
Sermaye (yatırım) malları	4 884	16,9	4 128	13,9	-15,5	47 804	14,4	46 014	14,8	-3,7
Ara (ham madde) malları	19 606	67,7	20 373	68,5	3,9	241 489	72,5	216 143	69,3	-10,5
Tüketim malları	4 464	15,4	5 154	17,3	15,5	43 373	13,0	49 050	15,7	13,1
Diğer	20	0,1	93	0,3	362,2	243	0,1	591	0,2	142,9

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

ISIC: Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması

BEC: Geniş Ekonomik Grupların Sınıflaması

Kasım ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Kasım ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 682 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 470 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 390 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 1 milyar 213 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 87 milyon dolar ile Irak takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %30,7'sini oluşturdu.

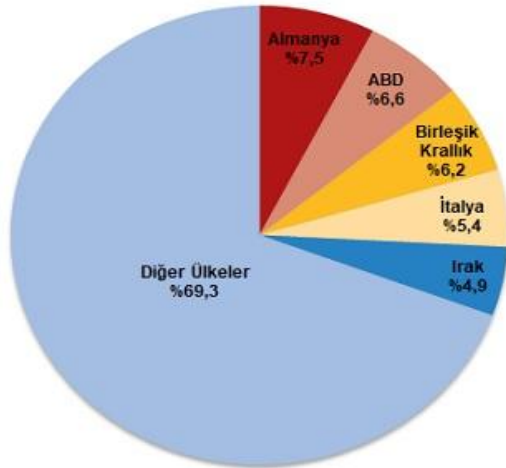
Ocak-Kasım döneminde ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 18 milyar 793 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 14 milyar 851 milyon dolar ile ABD, 13 milyar 878 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 11 milyar 844 milyon dolar ile Irak ve 11 milyar 749 milyon dolar ile İtalya takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %29,8'ini oluşturdu.

İthalatta ilk sırayı Rusya Federasyonu aldı

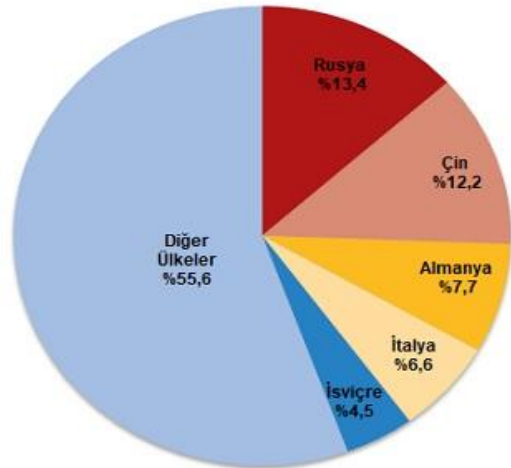
İthalatta Rusya Federasyonu ilk sırayı aldı. Kasım ayında Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat 3 milyar 979 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 628 milyon dolar ile Çin, 2 milyar 300 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 968 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 337 milyon dolar ile İsviçre izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %44,4'ünü oluşturdu.

Ocak-Kasım döneminde ithalatta ilk sırayı Çin aldı. Çin'den yapılan ithalat 41 milyar 51 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 39 milyar 480 milyon dolar ile Rusya Federasyonu, 24 milyar 487 milyon dolar ile Almanya, 17 milyar 553 milyon dolar ile İtalya, 14 milyar 840 milyon dolar ile ABD izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %44,1'ini oluşturdu.

Ülkelere göre ihracat, Kasım 2024

Ülkelere göre ithalat, Kasım 2024

Grafikteki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ihracat %0,3 arttı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2024 Kasım ayında bir önceki aya göre ihracat %0,3, ithalat %2,7 arttı. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2024 yılı Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat %0,9 azalırken, ithalat %6,3 arttı.

Yüksek teknolojlili ürünlerin imalat sanayi ihracatı içindeki payı %3,9 oldu

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.4 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Kasım ayında ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %93,7'dir. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,9'dur. Ocak-Kasım döneminde ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %94,2'dir. Ocak-Kasım döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,5'tir.

Kasım ayında imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %80,6'dır. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %11,5'tir. Ocak-Kasım döneminde imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %81,7'dir. Ocak-Kasım döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %11,1'dir.

Teknoloji yoğunluğuna göre imalat sanayi ürünleri dış ticareti, Kasım 2024

(Milyon ABD \$)

Teknoloji yoğunluğu	Kasım					Ocak- Kasım				
	2023		2024		Değişim (%)	2023		2024		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
İhracat (FOB)										
Toplam imalat sanayi	21 471	100,0	20 875	100,0	-2,8	219 560	100,0	224 589	100,0	2,3
Yüksek teknolojlili ürünler	890	4,1	822	3,9	-7,6	8 189	3,7	7 776	3,5	-5,1
Orta yüksek teknolojlili ürünler	7 673	35,7	7 906	37,9	3,0	80 195	36,5	83 779	37,3	4,5
Orta düşük teknolojlili ürünler	6 517	30,4	5 488	26,3	-15,8	63 065	28,7	63 499	28,3	0,7
Düşük teknolojlili ürünler	6 391	29,8	6 658	31,9	4,2	68 111	31,0	69 534	31,0	2,1
İthalat (CIF)										
Toplam imalat sanayi	23 512	100,0	23 965	100,0	1,9	269 461	100,0	254 605	100,0	-5,5
Yüksek teknolojlili ürünler	3 003	12,8	2 747	11,5	-8,5	28 373	10,5	28 201	11,1	-0,6
Orta yüksek teknolojlili ürünler	10 311	43,9	9 790	40,9	-5,1	115 110	42,7	111 634	43,8	-3,0
Orta düşük teknolojlili ürünler	7 299	31,0	7 789	32,5	6,7	95 874	35,6	80 190	31,5	-16,4
Düşük teknolojlili ürünler	2 900	12,3	3 639	15,2	25,5	30 105	11,2	34 580	13,6	14,9

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürün Grupları Sınıflaması Eurostat tarafından NACE Rev.2 sınıflaması baz alınarak hazırlanmış.

ISIC Rev.4 sınıflamasına uyarlanmıştır.

Özel ticaret sistemine göre ihracat 2024 yılı Kasım ayında 20 milyar 596 milyon dolar oldu

Özel ticaret sistemine göre, 2024 yılı Kasım ayında, ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %1,8 azalarak 20 milyar 596 milyon dolar, ithalat %3,6 artarak 28 milyar 457 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Kasım ayında dış ticaret açığı %20,8 artarak 6 milyar 509 milyon dolardan, 7 milyar 861 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 Kasım ayında %76,3 iken, 2024 Kasım ayında %72,4'e geriledi.

İhracat 2024 yılı Ocak-Kasım döneminde 216 milyar 386 milyon dolar oldu

Özel ticaret sistemine göre ihracat, 2024 yılı Ocak-Kasım döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,3 artarak 216 milyar 386 milyon dolar, ithalat %6,7 azalarak 290 milyar 994 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak-Kasım döneminde dış ticaret açığı %25,5 azalarak 100 milyar 208 milyon dolardan, 74 milyar 608 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 Ocak-Kasım döneminde %67,9 iken, 2024 yılının aynı döneminde %74,4'e yükseldi.

Özel ticaret sistemine göre dış ticaret, Kasım 2024

(Milyon ABD \$)

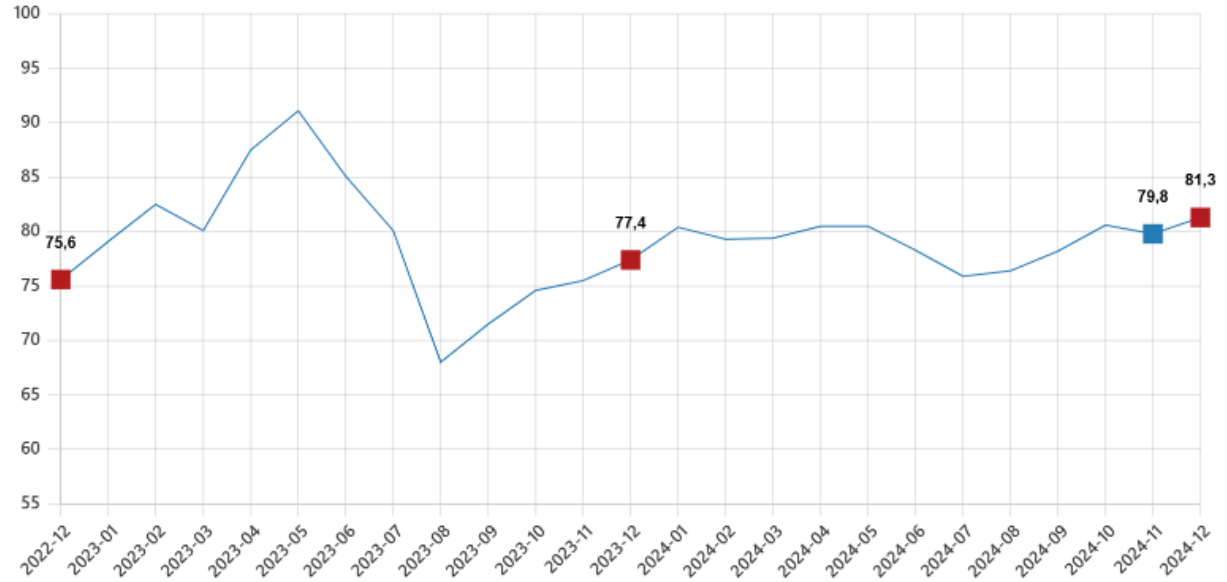
		İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değişim		Değişim		Değişim		
Aylar	Yıl	Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)	
Ocak- Kasım	2023	211 534		311 742		- 100 208		67,9
	2024	216 386	2,3	290 994	-6,7	- 74 608	-25,5	74,4
Kasım	2023	20 966		27 475		- 6 509		76,3
	2024	20 596	-1,8	28 457	3,6	- 7 861	20,8	72,4

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ, ARALIK 2024

Tüketici güven endeksi 81,3 oldu

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Kasım ayında 79,8 iken Aralık ayında %1,9 oranında artarak 81,3 oldu.

Tüketici güven endeksi, Aralık 2024

Tüketici güven endeksi, alt endeksleri ve değişim oranları, Aralık 2024

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Kasım	Aralık	Kasım	Aralık
Tüketici güven endeksi	79,8	81,3	-1,0	1,9
Mevcut dönemde hanenin maddi durumu	66,1	63,8	2,1	-3,5
Gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi	80,6	81,9	-1,8	1,6
Gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi	73,8	76,8	-2,0	4,0
Gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi	98,6	102,6	-1,5	4,1

TARIM ÜRÜNLERİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ, ARALIK 2024

Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım-ÜFE) yıllık %37,01 arttı, aylık %0,39 azaldı

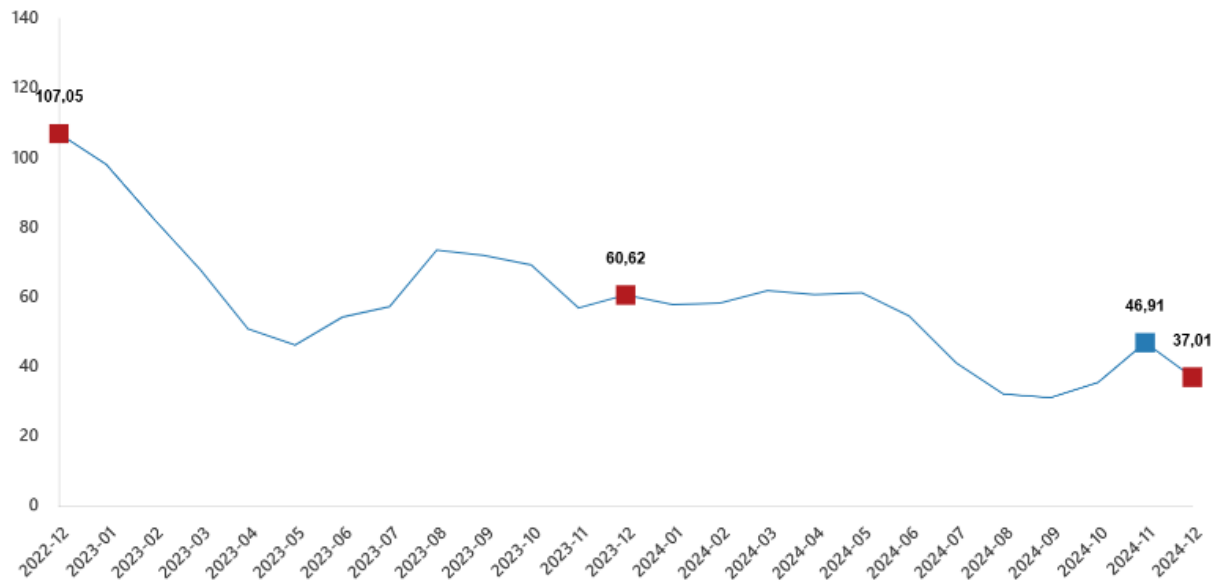
Tarım-ÜFE'de (2020=100), 2024 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre %0,39 azalış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %37,01 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %37,01 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %46,90 artış gerçekleşti.

Sektörlerde bir önceki aya göre, tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde %0,41 azalış, ormancılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde %2,16 artış ve balık ve diğer balıkçılık ürünleri; su ürünleri; balıkçılık için destekleyici hizmetlerde %2,17 azalış gerçekleşti. Ana gruplarda bir önceki aya göre, tek yıllık (uzun ömürlü olmayan) bitkisel ürünlerde %1,68 artış, çok yıllık (uzun ömürlü) bitkisel ürünlerde %5,87 azalış ve canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde %0,77 artış gerçekleşti.

Sektör ve ana gruplara göre Tarım-ÜFE ve değişim oranları(%), Aralık 2024

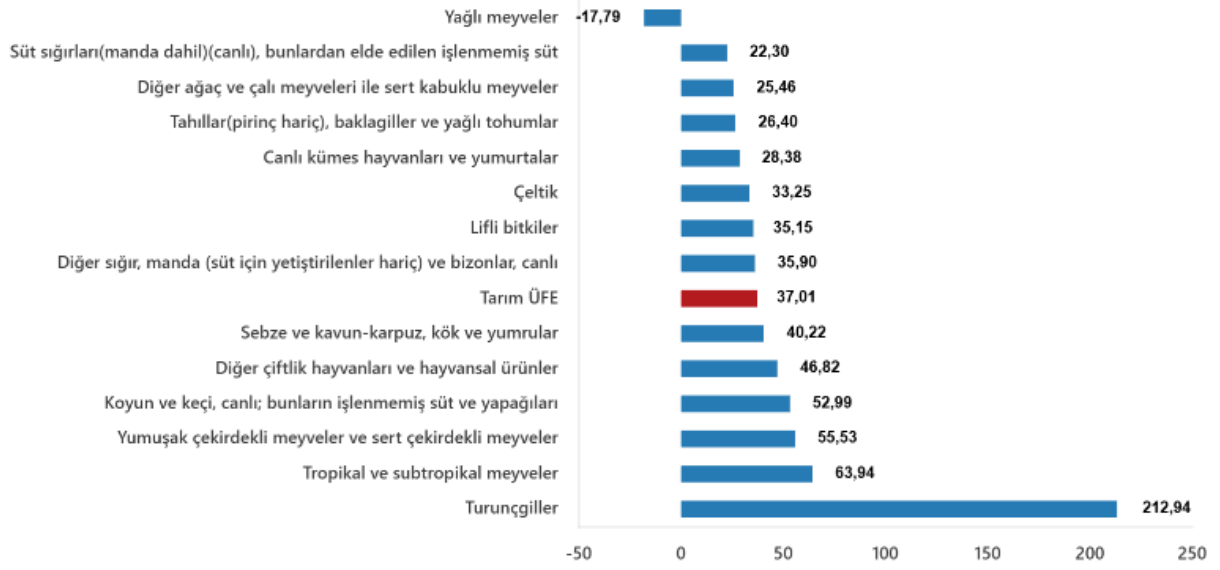
	Endeks	Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)
Tarım-ÜFE	750,72	-0,39	37,01	37,01	46,90
Tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetler	747,71	-0,41	37,39	37,39	47,05
Tek yıllık (uzun ömürlü olmayan) bitkisel ürünler	755,25	1,68	34,40	34,40	34,28
Çok yıllık (uzun ömürlü) bitkisel ürünler	700,52	-5,87	49,52	49,52	63,47
Canlı hayvanlar ve hayvansal ürünler	771,15	0,77	34,11	34,11	53,21
Orman ürünleri ve ilgili hizmetler	818,21	2,16	15,65	15,65	34,83
Balık ve diğer balıkçılık ürünleri; su ürünleri; balıkçılık için destekleyici hizmetler	792,82	-2,17	50,29	50,29	57,03

Tarım-ÜFE yıllık değişim oranı (%), Aralık 2024

Yıllık değişimin en yüksek olduğu alt grup %212,94 artış ile turunçgiller, aylık değişimin en yüksek olduğu alt grup %6,49 azalış ile yağlı meyveler oldu.

Alt gruplara göre Tarım-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Aralık 2024

Alt gruplara göre Tarım-ÜFE aylık değişim oranları (%), Aralık 2024

